

Pressemeddelelse

Luxembourg, den 13. juni 2022

Grænsekontrollen i Schengenområdet under pandemien ikke undersøgt godt nok

For di dens værktøjer er begrænsede, foretog Europa-Kommissionen ikke tilstrækkelige undersøgelser af de udfordringer vedrørende den frie bevægelighed for personer, som covid-19-pandemien medførte. Sådan lyder den samlede konklusion i en særberetning, som Den Europæiske Revisionsret offentliggør i dag. Medlemsstaterne genindførte kontrol ved de indre grænser fra marts 2020, men Kommissionens tilsyn sikrede ikke fuld overholdelse af Schengenreglerne om fri bevægelighed i EU. Revisorerne påpeger desuden, at medlemsstaternes rejserestriktioner var ukoordinerede og somme tider i strid med EU's vejledning og henstillinger.

Alle EU-borgere har ret til at færdes frit inden for EU. Det er blevet lettere at udøve denne ret efter afskaffelsen af kontrollen ved de indre grænser i Schengenområdet, som består af 22 EU-lande og 4 ikke-EU-lande og udgør et område i Europa uden grænser for rejsende. Retten til fri bevægelighed kan dog begrænses af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Siden 2015 har flere EU-lande genindført kontrol ved de indre grænser som reaktion på migrationskrisen eller på sikkerhedstrusler (hovedsagelig terrorisme). Under covid-19-pandemien traf mange medlemsstater foranstaltninger, der begrænsede den frie bevægelighed inden for EU, i et forsøg på at begrænse spredningen af virusset. Når medlemsstaterne genindfører kontrol ved de indre grænser i Schengenområdet, skal de underrette Europa-Kommissionen, som er ansvarlig for at sikre, at de påtænkte restriktioner er i overensstemmelse med EU-lovgivningen og ikke begrænser den frie bevægelighed for personer.

"Eftersom den frie bevægelighed for personer er en af de fire grundlæggende frihedsrettigheder i EU og har været central for det europæiske projekt, siden det blev udtænkt, burde Kommissionen nøje have kontrolleret, at alle de restriktioner, der blev indført i coronatiden, var relevante og berettigede," siger Baudilio Tomé Muguruza, det medlem af Revisionsretten, der er ansvarligt for revisionen. *"Vi håber, at vores revisionsresultater vil bidrage til de løbende drøftelser om ændring af Schengensystemet."*

Revisorerne gennemgik alle de 150 underretninger om kontrol ved de indre grænser, som medlemsstaterne indgav til Europa-Kommissionen mellem marts 2020 og juni 2021, herunder 135 der udelukkende vedrørte covid-19. Gennemgangen viste klart, at underretningerne ikke indeholdt tilstrækkelig dokumentation for, at grænsekontrollen rent faktisk var en sidste udvej,

Formålet med denne pressemeddelelse er at gengive hovedbudskaberne i Den Europæiske Revisionsrets særberetning. Beretningen i sin helhed kan fås på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

eller at den var forholdsmæssig og af begrænset varighed. Endvidere havde Kommissionen ikke indledt traktatbrudssager vedrørende de tilfælde af langvarig grænsekontrol, der blev indført før pandemien.

Hertil kommer, at Kommissionen ikke modtog alle de rapporter, som den skulle have modtaget inden for fire uger efter ophævelsen af kontrol ved de indre grænser. Ligesom i forbindelse med de kontrolforanstaltninger, der før covid-19-pandemien blev indført på grund af migrationskrisen og sikkerhedstrusler, undlod Kommissionen at anmode om yderligere oplysninger og afgive udtalelser om emnet. EU-revisorernes konklusion er derfor entydig: Kommissionen foretog ikke behørig undersøgelse af, om genindførelsen af kontrol ved de indre grænser var i overensstemmelse med Schengenlovgivningen.

Begrænsninger i den eksisterende retlige ramme gjorde det vanskeligt for Kommissionen at føre tilsyn med covid-19-rejserestriktionerne. Selv om ansvaret for at gennemføre sådanne rejserestriktioner udelukkende ligger hos medlemsstaterne, er Kommissionens mandat at fremme en koordineret tilgang med henblik på at minimere virkningerne for grænseoverskridende rejser inden for EU. Til dette formål udsendte Kommissionen vejledning, for det meste rettidigt. Men denne vejledning var ikke praktisk og handlingsrettet nok, siger revisorerne.

Kommissionen iværksatte også initiativer med henblik på koordinering af foranstaltninger, der påvirker den frie bevægelighed. Et af disse initiativer er "Re-open EU"-platformen, som blev lanceret den 1. juni 2020 for at støtte en sikker genåbning af rejse- og turismeaktiviteter i hele Europa. Men mere end et år senere havde ni medlemsstater (Bulgarien, Danmark, Tyskland, Estland, Frankrig, Rumænien, Slovenien, Finland og Sverige) stadig ikke givet ajourførte oplysninger. Heller ikke Kommissionens nedsættelse af Coronainformationsgruppen for at kompensere for manglen på en krisestyringsstruktur førte til anvendelse af en konsekvent tilgang. De rejserestriktioner, der blev indført under covid-19-pandemien, forblev stort set ukoordinerede, siger EU-revisorerne, og Kommissionen kunne ikke forhindre, at der dannedes et kludetæppe af individuelle foranstaltninger, som varierede meget fra medlemsstat til medlemsstat.

Baggrundsoplysninger

I henhold til traktaten om Den Europæiske Union (TEU) skal EU give borgerne "et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed uden indre grænser, hvor der er fri bevægelighed for personer". EU-borgerne betragter den frie bevægelighed som en særlig stor milepæl i integrationsprocessen i EU. I meningsmålinger blandt borgerne er friheden til at rejse, studere og arbejde hvor som helst i EU det hyppigst nævnte af Den Europæiske Unions resultater, og det rangeres højest i alle EU-medlemsstaterne, foran euroen og fred.

Den frie bevægelighed for personer inden for EU hænger ikke sammen med afskaffelsen af kontrollen ved de indre grænser i Schengenområdet. Schengenområdets borgere kan færdes frit i dette område uden at skulle underkastes kontrol ved de indre grænser. EU-borgerne har ret til fri bevægelighed i hele EU, herunder til og fra EU-medlemsstater, der (endnu) ikke har afskaffet kontrollen ved de indre grænser.

Særberetning nr. 13/2022 "*Fri bevægelighed i EU under covid-19-pandemien - Begrænsede undersøgelser af kontrollen ved de indre grænser og ukoordinerede foranstaltninger i medlemsstaterne*" kan fås på Revisionsrettens websted (eca.europa.eu).

Senere i år forventer Revisionsretten af offentliggøre en særberetning om EU's initiativer til at fremme sikre rejser under covid-19.

Revisionsretten præsenterer sine særberetninger for Europa-Parlamentet og EU-Rådet samt for andre interessenter såsom de nationale parlamenter, aktører i erhvervslivet og repræsentanter for civilsamfundet. Langt hovedparten af de anbefalinger, den fremsætter i sine særberetninger, bliver gennemført i praksis.

Pressekontakt

Revisionsrettens pressekontor: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547